

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **S. k.**, zastoupeného advokátem JUDr. Petrem Čápem, se sídlem Zámek Dobříš 1, Dobříš, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Praze**, se sídlem Žitná 12, Praha 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2004, sp. zn. 11 Ca 15/2004,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta žaloba jeho procesního předchůdce v dané věci, N. s p. P. (dále též „příjemce dotace“) se sídlem P. I/84, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze (dále jen „žalovaný“) ze dne 9. 12. 2003, č. j. 11330/03 - 170, kterým bylo k odvolání žalobce změněno rozhodnutí Finančního úřadu v Příbrami ze dne 6. 5. 2002, č. j. 35313/02/063980/3918 (č. 26/02), tak, že částka odvodu do státního rozpočtu z titulu neoprávněného použití prostředků státního rozpočtu byla snížena z 24 999 489 Kč na 6 181 630 Kč.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje zákonné důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a namítá nesprávné posouzení právní otázky Městským soudem v Praze; vady v řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spisech; a konečně nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Stěžovatel předně tvrdí, že městský soud pochybil, když žalobu zamítl přesto, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nerespektoval závazný právní názor soudu vyjádřený v předchozím rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2003, sp. zn. 11 Ca 64/2003, kterým soud zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel souhlasí s odůvodněním tohoto staršího rozsudku, zejména s právním názorem, že vlastní prostředky příjemce dotace nelze pouze proto, že byly použity k podílovému financování investiční akce příjemce dotace, považovat za zadržené či neoprávněně použité prostředky ze státního rozpočtu ve smyslu § 30 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (*pozn. soudu*: tento zákon byl s účinností od 1. 1. 2001 zrušen zákonem č. 218/2000 Sb.).

Žalovaný dle stěžovatele nerespektoval závazný právní názor soudu také v tom, že v rozporu s tímto právním názorem neučinil ve svém novém rozhodnutí jednoznačný závěr, zda považuje vlastní prostředky příjemce dotace za prostředky státního rozpočtu, a tento svůj závěr dostatečně neodůvodnil. Tento rozsudek také zavázal žalovaného k odůvodnění toho, nakolik je porušením Smlouvy o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu uzavřené dne 18. 8. 2000 mezi příjemcem dotace a Ministerstvem financí (dále též „Smlouva“) vyčerpání vlastních finančních prostředků příjemce dotace se zpožděním 12, resp. 43 dnů. Ani ve svém novém rozhodnutí však žalovaný nezdůvodnil, v čem spatřuje porušení rozpočtových pravidel, a učinil to až ve svém vyjádření k žalobě. To je dle stěžovatele v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, sp. zn. 1 A 629/2002, jenž byl publikován ve Sb. NSS pod č. 73/2003 (*pozn. soudu*: správně 73/2004), kde je řečeno, že správní orgán vázaný právním názorem soudu musí své nové rozhodnutí řádně odůvodnit, nestačí, učiní-li to až v žalobě. Městský soud si byl této judikatury vědom, ovšem nerespektoval ji a značně extenzivním výkladem nahrazoval procesní povinnosti žalovaného a fakticky odůvodnil jeho rozhodnutí. Sám městský soud v rozsudku shledal odůvodnění rozhodnutí žalovaného nedostatečným, vypořádal se však s touto vadou poukazem na nepřipustnost žaloby směřující jen do důvodů rozhodnutí dle § 68 písm. d) s. ř. s. Tento závěr je však dle stěžovatele chybný a protirečící uvedené judikatuře zdejšího soudu, když nedostatek odůvodnění rozhodnutí správního orgánu je jedním z důvodů pro jeho zrušení.

Stěžovatel setrvává na svém názoru, že porušit rozpočtovou kázeň a nést důsledky podle § 30 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb. lze pouze ve vztahu k prostředkům státního rozpočtu, nikoli k vlastním zdrojům příjemce dotace. Je také stále přesvědčen, že neporušil rozpočtovou kázeň, neboť ani v předmětném zákoně ani ve Smlouvě není zakotvena povinnost použít vlastní prostředky nezbytně v příslušném rozpočtovém roce, či dokonce před tím, než budou použity prostředky státního rozpočtu.

V tom, že městský soud dospěl k opačnému závěru, pak spatřuje nesprávné posouzení právní otázky. Za vadu řízení podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. považuje výše uvedené nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného. Nepřezkoumatelnost konečně shledává jednak v částečné nesrozumitelnosti rozsudku, když třetí věta odstavce na straně 6 není zřejmě dokončena; a dále v samotném faktu zamítnutí žaloby proti rozhodnutí vydanému v rozporu s § 78 odst. 5 s. ř. s.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a dále žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že Smlouva ve svém článku V. obsahuje v bodě 10 závazek příjemce dodržet i systém financování investiční akce uvedený v části III., v jejímž řádku 8041 je upraven závazek proinvestovat z vlastních zdrojů v roce 2000 minimálně 6 787 tisíc Kč. Tím, že tato podmínka nebyla dodržena, došlo ze strany příjemce dotace k porušení rozpočtové kázně, jejímž důsledkem je dle § 30 odst. 1 zák. č. 576/1990 Sb. odvod do státního rozpočtu. Těmto důsledkům sice nepodléhají vlastní prostředky příjemce dotace, podléhá jim však při porušení dané Smlouvy dotace poskytnutá ze státního rozpočtu. Z kontextu jeho rozhodnutí pak podle žalovaného vyplývá, že bylo příjemci dotace uloženo vrácení prostředků státního rozpočtu, tedy poskytnuté dotace, a nikoli vlastních prostředků příjemce dotace. Vyplývá z něj i to, v čem byla Smlouva porušena. Z těchto důvodů žalovaný s poukazem na argumentaci městského soudu v napadeném rozsudku navrhuje, aby byla kasační stížnost odmítnuta.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného soudního spisu především zjistil, že dne 6. 5. 2002 vydal Finanční úřad v Příbrami výše uvedené rozhodnutí č. 26/02, kterým uložil příjemci dotace povinnost odvést do státního rozpočtu neoprávněně zadržené prostředky státního rozpočtu ve výši 24 999 489 Kč. Tato povinnost byla předepsána na základě kontroly čerpání dotace poskytnuté v roce 2000 Ministerstvem financí a v roce 2001 poskytnuté Ministerstvem zdravotnictví na akci Nemocnice Příbram – dostavba stravovacího pavilonu. Tato kontrola byla provedena ve dnech 23. 4. a 25. 4. 2002. Na jejím základě finanční úřad zjistil, že ačkoli mělo být na tuto akci v roce 2000 podle Smlouvy uzavřené dne 18. 8. 2000 mezi příjemcem dotace a Ministerstvem financí vynaloženo celkem 31 787 000 Kč, uhradil příjemce dotace faktury pouze v úhrnné výši 25 604 859 Kč. Na úhradu těchto faktur přitom byly použity prostředky státního rozpočtu v celé poskytnuté výši, oproti tomu z vlastních zdrojů nebylo proinvestováno 6 787 000 Kč, ale pouze 605 370 Kč. Tím došlo k porušení závazného ukazatele uvedeného v řádku 8041 Smlouvy, a proto uložil finanční úřad příjemci dotace podle § 30 odst. 1 zák. č. 576/1990 Sb. a s použitím § 78 zák. č. 218/2000 Sb. vrátit neoprávněně zadržené prostředky ve výši celé poskytnuté dotace plus penále ve výši 0,1 % denně.

Proti tomuto rozhodnutí podala Nemocnice s poliklinikami Příbram jako příjemce dotace odvolání. V něm uvedla, že je sice pravdou, že vlastní zdroje proinvestovala pouze ve výši 605 370 Kč, zbylou částku 6 181 630 Kč ovšem zaplatila po dohodě s dodavatelem dostavby stravovacího pavilonu 12, resp. 43 dnů po uplynutí rozpočtového roku 2000. K tomuto kroku se příjemce dotace rozhodl proto, že vzhledem k pohledávce převyšující 13 milionů Kč vůči Všeobecné zdravotní pojišťovně potřeboval vlastní zdroje využít k zajištění svého běžného provozu. Dále příjemce dotace uvedl, že ani v zákoně č. 576/1990 Sb. ani ve Smlouvě není stanoveno, že by bylo jeho povinností použít vlastní prostředky nezbytně v příslušném roce nebo ještě předtím, než budou použity prostředky státního rozpočtu. Smlouva v tomto směru není podle příjemce dotace dostatečně určitým údajem, když ve svém řádku 8041 pouze uvádí „vlastní zdroje investora celkem, závazný ukazatel minimální v roce 2000 – 6 787 000 Kč“. Z toho podle příjemce dotace nevyplývá, že měly být vlastní zdroje v této výši v roce 2000 proinvestovány.

O tomto odvolání rozhodl žalovaný svým rozhodnutím ze dne 18. 12. 2002, č. j. 11161/02 - 170 tak, že nahradil částku 24 999 489 Kč částkou 6 181 630 Kč, když konstatoval, že příjemce dotace nedodržel svůj závazek ze Smlouvy použít v roce 2000 vlastní zdroje v dané výši. Dále zde žalovaný určil, že vlastní prostředky jsou spolu s prostředky státního rozpočtu součástí systému financování akce, a proto se i na ně vztahuje zákon č. 576/1990 Sb.

Proti tomuto rozhodnutí podal příjemce dotace žalobu k městskému soudu, jíž soud vyhověl svým rozsudkem ze dne 2. 9. 2003, sp. zn. 11 Ca 64/2003, a napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2002 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, když shledal u napadeného rozhodnutí nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Ta spočívala v tom, že z odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, co je třeba chápat pod žalovaným používaným termínem „vlastní prostředky“ za situace, kdy je příjemce dotace rozpočtovou organizací. Pokud jimi měly být prostředky, které příjemce dotace nečerpal ze státního rozpočtu, konstatoval městský soud, že takové prostředky nelze považovat za zadržené či neoprávněně použité prostředky státního rozpočtu pouze proto, že se jednalo o podílové financování investiční akce příjemce dotace. Městský soud proto uložil žalovanému, aby v dalším řízení učinil jednoznačný závěr o tom, zda vlastní prostředky příjemce dotace považuje za prostředky státního rozpočtu, a tento závěr náležitě odůvodnil. Pokud by žalovaný dospěl k závěru, že o prostředky státního rozpočtu nejde, musel by se dostatečně vypořádat s úvahou, nakolik je porušením Smlouvy fakt, že příjemce dotace vyčerpal vlastní finanční prostředky se zpožděním 12, respektive 43 dnů. Nedůvodnou naopak městský soud shledal žalobní námitku příjemce dotace ohledně výkladu označení osoby investora.

Žalovaný v reakci na tento rozsudek vydal výše označené rozhodnutí ze dne 9. 12. 2003, jehož výrokem shodně snížil částku odvodu uloženou finančním úřadem na 6 181 630 Kč. V odůvodnění přihlédl k citovanému rozsudku městského soudu a konstatoval, že k odvodu neměla být příjemci dotace uložena celá čerpaná částka dotace ze státního rozpočtu, ale pouze částka dotace ve výši nepoužitých vlastních zdrojů, tedy 6 181 630 Kč. Žalovaný odvodil ze závazných ukazatelů Smlouvy a dále z bodu 5 Podmínek čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, že příjemce dotace měl primárně využít vlastní zdroje, a to ve stanovené minimální výši. Když tak neučinil, zkrátil státní rozpočet o částku 6 181 630 Kč tím, že tuto částku z vlastních zdrojů proinvestoval, jak vyplývá z úhrady faktur 12, resp. 43 dnů po uplynutí rozpočtového roku 2000, až v roce 2001. Ekvivalentní částku ze státního rozpočtu však vyčerpal již v roce 2000, jako kdyby dodržel termín proinvestování vlastních prostředků v plné výši 6 787 000 Kč. Z toho žalovaný dovodil, že částku právě v této výši čerpal příjemce dotace v rozporu se smluvními podmínkami, k jejichž dodržování se zavázal.

Proti tomuto novému rozhodnutí žalovaného podal příjemce dotace žalobu opřenou o důvody obdobné důvodům použitým následně v kasační stížnosti. Zejména zde příjemce trval na tom, že porušit rozpočtovou kázeň ve smyslu § 30 odst. 1 zák. č. 576/1990 Sb. lze pouze ve vztahu k prostředkům státního rozpočtu. Napadenému správnímu rozhodnutí vytkl, že v něm žalovaný nerespektoval závazný právní názor vyslovený v prvním rozsudku městského soudu, když v něm jednoznačně neuvedl, zda považuje finanční prostředky žalobce za prostředky rozpočtové a proč je porušením Smlouvy, když příjemce žalobce vyčerpal vlastní finanční prostředky se zpožděním 12, resp. 43 dnů. Trval tedy na tom, že nebylo jeho povinností použít vlastní prostředky nezbytně v příslušném rozpočtovém roce, nebo snad dokonce ještě před tím, než použil prostředky státního rozpočtu. Žalovaný ve svém vyjádření zopakoval argumentaci svého napadeného rozhodnutí, zejména uvedl, že dotace mohla být svému příjemci poskytnuta pouze v případě dodržení stanovených termínů, parametrů a dalších podmínek, včetně podmínky proinvestování vlastních zdrojů investora v daném roce 2000. V případě neproinvestování byly poskytnuté prostředky státního rozpočtu čerpány neoprávněně, jednalo se tedy o porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 30 zák. č. 576/1990 Sb. a takto neoprávněně čerpané prostředky bylo nutno odvést do státního rozpočtu.

Tuto žalobu městský soud zamítl svým rozsudkem ze dne 24. 6. 2004 napadeným nyní posuzovanou kasační stížností. Zde městský soud shledal, že příjemce dotace opravdu porušil předmětnou Smlouvu, v jejímž bodě 10 se zavázal dodržet stanovené termíny, parametry, investiční záměr, systém financování investiční akce a podmínky čerpání prostředků ze státního rozpočtu, přičemž její porušení bylo možno považovat za porušení rozpočtové kázně podle § 30 zák. č. 576/1990 Sb., který je aplikován na základě přechodného ustanovení § 77 odst. 1 zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Porušení Smlouvy přitom vyplývá z toho, že se v jejím bodě 5 zavázal využívat v maximální míře vlastní prostředky a v části III. řádek 8041 byly do souhrnu investičních potřeb akce smluvně zahrnuty vlastní zdroje příjemce dotace v minimální výši 6 787 000 Kč. Přitom k tomu, aby nedošlo k porušení rozpočtové kázně podle Smlouvy, bylo podle městského soudu potřeba, aby byla podmínka proinvestování finančních prostředků splněna jak u finančních prostředků z poskytnuté dotace, tak u vlastních finančních prostředků příjemce dotace. Městský soud sice zjistil, že se žalovaný nevypořádal s jedním z úkolů obsažených v jeho předchozím rozsudku, z kontextu odůvodnění bodu I jeho rozhodnutí však bylo zřejmé, že jde o vrácení části dotace ze státního rozpočtu, a nikoli o vrácení vlastních prostředků příjemce dotace. Žalovaný tak napravil své pochybení, jež bylo důvodem původního zrušení jeho předešlého rozhodnutí. Městský soud tedy neshledal, že by žalovaný nerespektoval jeho předchozí rozsudek, v němž mu bylo uloženo, v kterých bodech má své rozhodnutí řádně odůvodnit. Námitku příjemce dotace ohledně úplnosti odůvodnění sice shledal částečně důvodnou, nicméně při úvaze o tom, zda rozhodnutí zrušit a vrátit žalovanému, byl veden jednak nepřipustností žaloby směřující jen do důvodů rozhodnutí vyplývající z § 68 písm. d) s. ř. s. a jednak tím, že z kontextu stručného až kusého odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného bylo přeci jen zjevné, že v daném případě spočívalo porušení Smlouvy v tom, že v roce 2000 nebyly vyčerpány ve Smlouvou stanovené výši zároveň finanční prostředky ze státního rozpočtu a vlastní prostředky příjemce dotace. Proto městský soud shledal, že tato kusost odůvodnění neměla vliv na věcnou správnost rozhodnutí žalovaného, a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal příjemce dotace kasační stížnost, kterou ovšem Nejvyšší správní soud odmítl svým usnesením ze dne 7. 10. 2004, sp. zn. 2 Afs 148/2004, pro předčasnost. Ta spočívala v tom, že byl rozsudek městského soudu doručen JUDr. Petru Čápovi jako právnímu zástupci příjemce dotace, který ale ke dni 30. 6. 2004 rozhodnutím Středočeského kraje zanikl a veškerá jeho práva přešla na Středočeský kraj. Právě Středočeskému kraji měl být rozsudek městského soudu správně doručen.

Tak se posléze stalo a Středočeský kraj podal jako právní nástupce příjemce dotace nyní posuzovanou kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zaměřil na námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost, neboť pokud by byla shledána, bylo by již z logiky kasačního přezkumu bezpředmětné posuzovat důvody rozsudku, když by tyto důvody nebyly pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti zjevné. Stěžovateli lze v tomto bodě sice přisvědčit, že jím kritizovaná věta tohoto rozsudku na straně 6 je neúplná, když obsahuje určitá skutková tvrzení, ovšem neuvádí, co z nich vyplývá, jakkoli její stavba začínající spojením „Vzhledem k tomu“ takový konec naznačuje. V takovém pochybení je nicméně třeba vidět jistou formulační neobratnost městského soudu, a nikoli důvod pro shledání

nepřezkoumatelnosti celého rozsudku, zvláště když z kontextu odstavce vyplývá, že městský soud chtěl svým skutkovým konstatováním ukázat, z čeho žalovaný dovodil porušení předmětné Smlouvy. Stěžovatel shledává nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku i v samotném faktu, že byla jeho žaloba zamítnuta. Takovou námitkou ovšem odkazuje již k přezkumu tohoto rozsudku pohledem ostatních stížnostních námitek.

Stěžovatel brojí kasační stížností proti tomu, že v řízení před městským soudem nebylo řádně posouzeno jednak to, že se ve skutečnosti nedopustil tvrzeného porušení rozpočtové kázně, pro něž mu byl uložen odvod do státního rozpočtu, a jednak to, že žalovaný ve svém novém rozhodnutí nerespektoval závazný právní názor městského soudu obsažený v jeho rozsudku ze dne 2. 9. 2003, tedy své rozhodnutí zejména řádně nezdůvodnil. Je proto třeba komplexně posoudit, zda žalovaný a městský soud správně zodpověděli právní otázku, zda jednání příjemce dotace, jako stěžovatelova procesního předchůdce, zakládalo důvod pro uložení odvodu do státního rozpočtu ve stanovené výši. Přitom u žalovaného je třeba zejména zjistit, zda při hledání této odpovědi dostal povinností uloženým mu předtím v závazném právním názoru městského soudu.

Tento právní názor měl povahu algoritmu, jímž městský soud uložil žalovanému, jaká zjištění má provést a odůvodnit, a to podle toho, jaká předchozí zjištění učinil. Tento úkol uložený žalovanému se tak rozpadá do dvou kroků. V prvním měl žalovaný zjistit a odůvodnit, zda vlastní prostředky příjemce dotace považuje za prostředky státního rozpočtu. Z bodu 1) odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že příjemce dotace vyčerpal z prostředků státního rozpočtu v roce 2000 mimo jiné i částku 6 181 630 Kč, přestože nedodržel ve vztahu k právě takové částce termín proinvestování vlastních prostředků. Z takového odůvodnění je zjevné, že žalovaný odlišil prostředky státního rozpočtu a vlastní prostředky příjemce. Dostal tak tomuto prvnímu úkolu v tom, že tuto skutečnost zjistil a že je z jeho rozhodnutí patrná. Nedostal mu však v tom, že tento fakt řádně neodůvodnil a bral jej nikoli jako závěr svého uvažování, ale jako předpoklad. Takový postup je na straně jedné pochopitelný, neboť tvrzení, že vlastní prostředky příjemce dotace nejsou totožné s prostředky státního rozpočtu, se svou povahou blíží axiomu. Na druhé straně, přes tuto zjevnost měl žalovaný ve svém rozhodnutí provést i zdůvodnění požadované městským soudem, byť toto jeho pochybení relativizuje právě axiomatická povaha tvrzení samotného i fakt, že toto tvrzení je uvedeno a zdůvodněno již v samotném prvním rozsudku městského soudu, konkrétně ve třetím odstavci jeho strany čtyři. Tento první argumentační krok žalovaného měl ostatně být především nakročením ke kroku dalšímu.

V tomto dalším kroku měl žalovaný určit a odůvodnit, nakolik bylo jednání příjemce dotace porušením Smlouvy a určit, v čem toto porušení spatřuje. Úkolem Nejvyššího správního soudu oproti tomu je zjistit, zda toto opravdu určit a odůvodnit, a dále, zda se jedná o zjištění správné a souladné s aplikovaným zákonem. Na prvou z těchto otázek je třeba odpovědět kladně. Žalovaný v bodu 1) odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že ze Smlouvy vyplývá, že příjemce dotace měl v roce 2000 proinvestovat z vlastních zdrojů 6 787 tis. Kč. Přitom primární využití právě těchto zdrojů plyne z Podmínek čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, zejména z bodu 5. Dále v tomto odůvodnění tvrdí, že příjemce dotace pochybil, když proinvestoval nejprve celou částku poskytnutou ze státního rozpočtu, a to i přesto, že v daném roce 2000 nestihl proinvestovat vlastní prostředky v té výši, v níž se k tomuto proinvestování v roce 2000 Smlouvou zavázal. Proto byla částka 6 181 630 Kč čerpána ze státního rozpočtu v rozporu se smluvními podmínkami.

Pokud u odůvodnění odpovědi na prvou otázku zadanou městským soudem vytkl zdejší soud žalovanému, že své odůvodnění provedl stručně a de facto nedostatečně; pak odpověď na otázku druhou shledává pouze stručnou, avšak dostatečnou a souladnou s obsahem správního spisu. Z něj, konkrétně z předmětné Smlouvy, totiž vskutku vyplývají ty skutečnosti, které žalovaný ke svému rozhodování použil. V části III. této Smlouvy je tak v řádce 8041 uvedeno, že investor, tedy příjemce dotace, měl investovat minimálně 6 787 tis. Kč. Z umístění této částky v druhém sloupci zprava přitom vyplývá, že tyto zdroje měly být proinvestovány v roce 2000. Příjemce dotace tak opravdu měl tyto prostředky proinvestovat již v roce 2000. Dále se příjemce dotace zavázal v bodě 5 Podmínek čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu využívat v maximální míře vlastní prostředky, prostředky státního rozpočtu naopak s maximální hospodárností. Příjemce dotace tak pochybil, respektive jednal v rozporu s tímto ujednáním, když proinvestoval nejprve prostředky ze státního rozpočtu a až následně prostředky vlastní. Za situace, kdy se zároveň v bodě 10 těchto podmínek zavázal dodržovat stanovené termíny, parametry, investiční záměr, systém financování investiční akce a podmínky čerpání prostředků ze státního rozpočtu a v tomtéž bodě dal podpisem svého statutárního zástupce souhlas s tím, že nedodržení této Smlouvy bude považováno v závislosti na stanovisku poskytovatele prostředků ze státního rozpočtu za porušení rozpočtové kázně dle § 30 zákona č. 576/1990 Sb., nemůže účinně namítat, že rozpočtovou kázeň neporušil.

Nejvyšší správní soud po prozkoumání předmětné situace v jejím celku i podrobnostech zjistil, že se jednalo o takové porušení rozpočtové kázně, které bylo marginální svým rozsahem, nemělo prakticky žádný dopad na státní rozpočet a materiálně neohrozilo využití poskytnuté dotace na stanovený účel. Toto pochybení dokonce nelze ani označit za neohospodárnost ve vztahu k hospodaření s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a příjemce dotace toto porušení rozpočtové kázně patrně ani sám nezavinil, pokud je pravdivé jeho tvrzení o tom, že k němu byl donucen tísní vyvolanou platebním zpožděním na straně Všeobecné zdravotní pojišťovny. Přes všechno výše řečené a přesto, že si je zdejší soud vědom důsledků, které rozhodnutí finančního úřadu a následně žalovaného způsobilo, je nutno připomenout, že statutární zástupce příjemce dotace takto striktní odpovědnost za potenciální porušení rozpočtové kázně akceptoval.

Bylo tedy namístě aplikovat § 30 odst. 1 zák. č. 576/1990 Sb., který stanoví, že neoprávněně použité nebo zadržené prostředky státního rozpočtu republiky nebo státních fondů republiky jsou subjekty, kterým byly poskytnuty, povinny odvést ve stejné výši státnímu rozpočtu republiky, popřípadě státnímu fondu republiky. Není přitom správným právní názor stěžovatele, že žalovaný a následně městský soud chybně vztáhli porušení rozpočtové kázně na vlastní prostředky příjemce dotace. I v tomto bodě je argumentační postup žalovaného zjevný, byť stručný. Příjemci dotace totiž nebylo uloženo, aby do státního rozpočtu odvedl své vlastní prostředky v předmětné výši. Bylo mu ovšem uloženo, aby právě v této výši vrátil finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, které použil i přesto, že v daném roce nepoužil přednostně své vlastní prostředky. Nejedná se přitom pouze o formální rozdíl, stejně jako se nejedná o zaměnitelné částky. Pokud by totiž tyto částky byly zaměnitelné, bylo by stejně tak možno při pohledu na zúčtování předmětného investičního projektu tvrdit, že příjemce dotace v roce 2000 sice proinvestoval celou částku vlastních prostředků, k jejímuž proinvestování se zavázal, částku 6 181 630 Kč poskytnutou ze státního rozpočtu ovšem použil v daném roce k řešení svých (být patrně nezaviněných) potíží s platební bilancí. I pohledem tohoto argumentu ad absurdum je tak zdejšímu soudu zjevné, že tyto částky zaměnitelné nejsou a že pokud příjemce dotace čerpal částku 6 181 630 Kč v roce 2000 z prostředků státního rozpočtu, aniž by předtím v daném roce proinvestoval

své vlastní prostředky, které tímto způsobem (byť krátkodobě a z pochopitelných důvodů) vlastně chránil a protěžoval na úkor prostředků státního rozpočtu, rozpočtovou kázeň porušil.

Lze tak uzavřít, že příjemce dotace se dopustil marginálního a patrně nezaviněného pochybení při postupu čerpání prostředků státního rozpočtu, díky němuž na něj bylo po právu vztaženo ustanovení § 30 odst. 1 zák. č. 576/1990 Sb. Stejně tak i žalovaný se dopustil pochybení, když v reakci na první rozsudek městského soudu vydal rozhodnutí, které sice ve svém celku zodpovědělo na všechny otázky, na něž podle městského soudu zodpovědět mělo, učinilo tak nicméně způsobem až příliš stručným, kusým a v odpovědi na prvou z položených otázek dokonce nedostatečným a nasvědčujícím, že žalovaný nevěnoval tomuto rozhodnutí tu pozornost, kterou mu měl věnovat jednak z titulu výkonu dobré správy a jednak s ohledem na výši částky, jejíž odvedení do státního rozpočtu bylo příjemci dotace uloženo, a na evidentní zásadnost této částky pro příjemce dotace jako zařízení podstatným způsobem sloužící zájmům společnosti. Chyba příjemce dotace neměla patrně negativní dopad na státní rozpočet, už proto, že v proinvestování všech prostředků došlo ke zpoždění pouze v řádu dnů až desítek dnů. Stejně tak ovšem chyba žalovaného neměla dopad na hmotná práva příjemce dotace, respektive stěžovatele. Nízká kvalita odůvodnění jeho rozhodnutí totiž v daném případě nezpůsobuje zpochybnění jeho výroku, když je z tohoto rozhodnutí a jeho kontextu zjevné, a to i příjemci dotace, v čem měla spočívat jeho rozpočtová nekázeň, na základě jakých důkazů ji finanční úřad a žalovaný shledali a jaké z ní vyvodili důsledky. Městský soud tak v daném případě nemohl konstatovat, že se jedná o rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, a námitky příjemce dotace musel správně podřadit ustanovení § 68 písm. d) s. ř. s. a nemohl na nich založit zrušení nového napadeného rozhodnutí. Za situace, kdy bylo jasné, že po případném zrušení rozhodnutí žalovaného, jež by sloužilo jako sankce za výše uvedené nedostatky jeho rozhodnutí, by tento nutně vydal znovu rozhodnutí s identickým výrokem, postupoval městský soud zcela správně, posoudil-li věc materiálně a po shledání nezpochybnitelné věcné správnosti rozhodnutí žalovaného žalobu zamítl. Přitom mohl právem konstatovat, že nové rozhodnutí žalovaného bylo již vydáno v souladu s jeho právním názorem, neboť z něj - a nikoli až z vyjádření k žalobě - a z jeho kontextu byly zjištělné odpovědi na ty otázky, jež měly být žalovaným zodpovězeny.

Skutečnost, že na příjemce dotace dopadla povinnost zaplatit předmětnou částku, určité tvrdosti při poskytování prostředků ze státního rozpočtu. Ta byla v daném případě dána jak Smlouvou a jejími součástmi, tak zejména zněním zákona č. 576/1990 Sb. Jeho posuzování ovšem musí vycházet jednak z vědomí, že stát má plné právo stanovit podmínky, za nichž poskytuje prostředky ze svého rozpočtu, relativně tvrdě a přísně, a jednak ze zásady, podle níž je i tvrdý zákon zákonem. V dané situaci pak tím nástrojem, kterým zákon sankcionuje zde prokázané porušení rozpočtové kázně, je právě a pouze uložení odvodu neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků státního rozpočtu republiky zpět do státního rozpočtu. Odstranění či zmenšení této tvrdosti, která je vůči příjemci dotace v daném případě evidentní, ovšem neleží ani na žalovaném či finančním úřadu, kteří v dané věci mohli v určování věcných práv a povinností příjemce dotace postupovat jedině v rámci zákona. Jediným použitelným nástrojem k jejímu odstranění je postup podle § 30 odst. 7 zákona č. 576/1990 Sb., podle jehož první věty může Ministerstvo financí z důvodů zamezení tvrdosti povolit úlevy z odstavce 1, jenž byl v daném případě aplikován. Posuzování využití či nevyužití této možnosti ovšem nebylo úkolem městského soudu, jenž měl posuzovat pouze zákonnost, a nikoli přiměřenost rozhodování žalovaného, a to pohledem možných zásahů do práv příjemce dotace. Tím méně pak může takovéto hledisko brát v úvahu zdejší soud, jehož úkolem bylo především posoudit v mezích bodů kasační stížnosti zákonnost

rozhodování městského soudu a jemuž pohledem stížnostních bodů nezbyvá, než předmětnou kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by městský soud nesprávně posoudil ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. právní otázku; že by došlo k vadám v řízení spočívajícím v tom, že by skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spisech ve smyslu písm. b) téhož ustanovení; či konečně k nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí podle jeho písmene d).

Ze všech shora uvedených důvodů tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Finančnímu ředitelství v Praze náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu